

Binnen de vaste commissie voor Financiën hebben enkele fracties de behoefte om over de brief van de minister van Buitenlandse zaken d.d. 8 maart 2013, t.g.v. een fiche over de Richtlijn ter implementatie van nauwere samenwerking op het gebied van een financiële transactiebelasting (22 112, nr. 1580), enkele vragen en opmerkingen voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Van Nieuwenhuizen-Wijbenga

De adjunct-griffier van de commissie,
Maas

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van het fiche met betrekking tot de voorgenomen richtlijn ter implementatie van een financiële transactiebelasting (FTT). De leden van de fractie van de VVD constateren dat met de huidige voorstellen niet wordt voldaan aan het proportionaliteitscriterium, dat pensioenfondsen worden geraakt en dat er nadelige economische effecten verbonden zijn aan een invoering van de financiële transactiebelasting. Bovendien grijpt de Europese Commissie de FTT aan om de eigen middelen voor de EU-begroting uit te breiden. Dit alles vinden de leden van de VVD-fractie onwenselijk. Deze leden constateren gelijktijdig dat er nog veel specifieke onderdelen en effecten van de FTT onduidelijk of onbekend zijn en zien in het fiche dan ook aanleiding voor het stellen van aanvullende vragen.

In het fiche lezen de leden van de VVD-fractie allereerst dat de regering «vraagtekens heeft» bij de extraterritoriale werking van het FTT-voorstel en of het voorstel de interne markt niet verstoort. Indien dit het geval is, zo stellen de leden van de fractie van de VVD vast, zou hierdoor het FTT-voorstel überhaupt niet voldoen aan de verdragsrechtelijke voorwaarden die worden gesteld aan nauwere samenwerking. Hoe beoordeelt het kabinet dat desalniettemin sprake is van nauwere samenwerking met betrekking tot het FTT-voorstel? Deelt het kabinet de mening van de leden van de fractie van de VVD dat eerst antwoord op «deze vraagtekens» moet komen, alvorens landen verder kunnen gaan met nauwere samenwerking? Wanneer is hier juridisch gezien meer duidelijkheid over en welke consequenties zullen hieraan worden verbonden?

De leden van de VVD-fractie delen de conclusie van de regering dat Nederland in ieder geval niet deel moet nemen aan de nauwere samenwerking die tot stand is gekomen voor het huidige FTT-voorstel. In het regeerakkoord is gesteld dat Nederland zich alleen zal aansluiten bij een nauwere samenwerking indien pensioenfondsen van het FTT-voorstel gevrijwaard blijven van de FTT, indien er geen disproportionele samenloop is van de FTT met de huidige bankenbelasting en indien de inkomsten van een FTT terugvloeien naar de lidstaten. Hiervan lijkt geen sprake. Graag een reactie hierop.

Ten aanzien van de voorwaarde uit het regeerakkoord betreffende de vrijwaring van pensioenfondsen, constateren de leden van de VVD-fractie dat pensioenfondsen met het huidige voorstel wel geraakt worden, mede als gevolg van de brede grondslag van het FTT-voorstel op basis van het vestigingsplaatsprincipe en het uitgifteprincipe. Deelt het kabinet de stelling van genoemde leden dat ook met een herzien voorstel met een minder brede grondslag of specifieke vrijstellingen, de Nederlandse pensioenfondsen indirect toch worden geraakt door een FTT vanwege de sterke extraterritoriale werking van een FTT? De leden van de fractie van de VVD delen in dit kader de stelling van het kabinet dat een FTT-heffing op gespannen voet lijkt te staan met het principe van fiscale soevereiniteit, aangezien het kan zijn dat financiële instellingen in Nederland belasting moeten betalen aan een ander land, ook als er gekozen is om geen FTT in te voeren in Nederland. DNB heeft in een grove schatting becijferd dat de Nederlandse financiële sector minimaal zo'n 500 miljoen euro (op handel van aandelen en obligaties) aan FTT zou moeten afdragen. Deelt het kabinet de opvatting van de leden van de VVD-fractie dat dit bedrag met veel onzekerheden omgeven is en dat het risico bestaat dat het bedrag in de praktijk nog veel hoger kan uitvallen? En kan dit

bedrag nader onderbouwd worden? Van dit bedrag zou iets minder dan de helft afgedragen moeten worden door pensioenfondsen. De leden van de fractie van de VVD stellen echter vast dat er geen effectbeoordeling voor niet-participerende lidstaten is uitgevoerd. Dit achten deze leden wel relevant, aangezien Nederlandse pensioenfondsen circa 850 miljard euro van de 1.500 miljard euro aan opgebouwd pensioenvermogen in de Eurozone beheren. Er is eveneens geen effectbeoordeling voor niet-participerende lidstaten uitgevoerd ten aanzien van de effecten op economische groei. Wel stelt de Europese Commissie vast dat de invoering van een FTT de algehele economische groei op lange termijn met 0,28%-punt verlaagt. Onduidelijk is echter wat de effecten van een FTT voor Nederland in het bijzonder zijn. Kan het kabinet nader onderzoek doen naar de effecten van een FTT voor de Nederlandse economie, en Nederlandse pensioenfondsen in het bijzonder, indien het FTT-voorstel in het huidige samenwerkingsverband (dus exclusief Nederland) wordt geïmplementeerd? Kan de minister hierbij ingaan op de korte- en langetermijneffecten van de FTT op de vermogensposities van financiële instellingen, en pensioenfondsen in het bijzonder, in niet-participerende lidstaten? Kan hierbij tevens worden ingegaan op de vraag of er een vormgeving van een FTT denkbaar is, waarbij de effecten voor de Nederlandse economie, en Nederlandse pensioenfondsen in het bijzonder, positief uitwerken? Hoe ziet een dergelijke FTT er dan uit? En hoe ziet een FTT eruit waarbij de Nederlandse pensioenfondsen zowel direct als indirect gevrijwaard zijn en zodanig geen negatieve effecten van een FTT ondervinden? De leden van de VVD-fractie merken hierbij op veel waarde te hechten aan een dergelijke goed onderbouwde effectbeoordeling.

Ten aanzien van de voorwaarde uit het regeerakkoord betreffende disproportionele samenloop van de FTT met de huidige bankenbelasting, vraagt de leden van de fractie van de VVD een reactie van het kabinet. In welke mate is er sprake van een stapeling van belastingen? Is hiervan ook sprake wanneer Nederland niet deelneemt aan de nauwere samenwerking?

Ten aanzien van de voorwaarde uit het regeerakkoord dat de inkomsten van een FTT terug dienen te vloeien naar de lidstaten, achten de leden van de VVD-fractie het niet uitgesloten dat de Europese Commissie een compromisvoorstel zal doen. Het is in dit kader denkbaar dat de Europese Commissie zal voorstellen dat FTT-lidstaten via een verlaging van de nationale EU-afdrachten worden gecompenseerd voor de FTT, zodat de FTT wel als eigen middel voor de Europese Commissie kan functioneren zonder dat de totale afdrachten stijgen. Is het kabinet het met de leden van de VVD-fractie eens dat in een dergelijk scenario, vanwege de sterke extraterritoriale werking van een FTT, het zo zal zijn dat Nederlandse financiële instellingen indirect de verlaging van de EU-afdrachten van andere lidstaten financieren? En dat de Europese Commissie met een dergelijk compromis van de FTT in de toekomst alsnog zal proberen om de eigen middelen voor de EU-begroting uit te breiden, bijvoorbeeld via toekomstige verhoging van tarieven? Dit alles achten de leden van de VVD-fractie onwenselijk.

De leden van de fractie van de VVD stellen vast dat het begrip «financiële instelling» zeer ruim is gedefinieerd. Naast pensioenfondsen, vallen ook ondernemingen die financiële activiteiten verrichten onder de reikwijdte van een FTT, zoals bedrijven met een treasury-functie. Hoe beoordeelt het kabinet de administratieve lasten van een FTT voor het Nederlandse bedrijfsleven, zowel in de situatie waarin Nederland wel en niet deelneemt aan de invoering van een FTT? Kan hierbij tevens worden ingegaan op de stellingname van de Europese Commissie dat de administratieve lasten

ook voor de belastingbetaler uit de niet-participerende lidstaten zullen toenemen? Geldt dit ook voor pensioenfondsen? De leden van de VVD-fractie merken in dit kader op veel waarde te hechten aan zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve analyse van de administratieve lasten. Is het kabinet bereid om deze analyses te maken? In het fiche wordt opgemerkt dat de definitie die de Europese Commissie hanteert voor een «financiële instelling» niet dezelfde is als de definitie van «financiële instelling» en «financiële onderneming» in de Wet op het financieel toezicht. Welke definitie acht het kabinet meer wenselijk? Indien in Europees verband een nauwere definitie wordt overeengekomen, wat zouden dan de administratieve lasten voor het Nederlandse bedrijfsleven zijn? Kan daarbij een inschatting gemaakt worden van de investeringskosten voor het Nederlandse bedrijfsleven in termen van aangepaste ICT-infrastructuur, wanneer een FTT wordt ingevoerd indien Nederland wel en niet participeert in een FTT? Acht het kabinet het mogelijk dat de Nederlandse staat voor deze kosten aansprakelijk wordt gesteld?

De leden van de VVD-fractie zijn het eens met het kabinet dat, hoewel er door Nederland, als het niet deelneemt in de FTT-zone, geen heffings-systeem hoeft te worden opgezet, er wel kosten kunnen voortvloeien uit beroepen van FTT-landen op de administratieve samenwerkingsrichtlijn en invorderingsrichtlijn (bijvoorbeeld voor het leveren van informatie over door FTT belaste financiële transacties die zich in Nederland hebben voltrokken). Als om informatie gevraagd wordt die bij de Belastingdienst niet bekend is dan kunnen de uitvoeringskosten fors zijn. In welke orde van grote worden deze kosten voor de Belastingdienst ingeschat door het kabinet? Kunnen deze kosten doorberekend worden aan de lidstaten die dergelijke informatie in het kader van de FTT opvragen?

De leden van de fractie van de VVD stellen vast dat de tarieven van de voorgestelde FTT voor derivaten niet lager mogen zijn dan 0,01% van de onderliggende waarde. Voor andere financiële transacties mogen de tarieven niet lager zijn dan 0,1% van de marktprijs. Kan het kabinet aangeven waarop deze tarieven zijn gebaseerd? De genoemde leden merken hierbij op dat op de financiële markten in de regel een keten van elkaar opvolgende financiële transacties plaatsvindt, bijvoorbeeld via brokers, clearing members en clearing platforms, waarbij de FTT elk van de transacties twee keer belast. Hierdoor zal het effectieve tarief van de door de Europese Commissie voorgestelde FTT vele malen hoger uitvallen dan de 0,1% voor aandelen en obligaties en de 0,01% voor derivaten. Deelt het kabinet de mening van de leden van de VVD-fractie dat het effectieve tarief hierdoor tot 10 maal hoger kan uitkomen? Met welk effectieve tarief van een FTT houdt het kabinet rekening?

Gegeven de keten van transacties: ziet het kabinet het risico dat financiële tussenhandelaren de kosten van een FTT doorberekenen aan hun klanten? Is het kabinet het in dit kader eens met de stelling van de leden van de fractie van de VVD dat Nederlandse pensioenfondsen hierdoor alsnog indirect geraakt kunnen worden door een FTT, onafhankelijk van de vormgeving?

De leden van de VVD-fractie vragen het kabinet in te gaan op een aantal recente onderzoeken. Kan ingegaan worden op de impact analyse van de Association of Proprietary Traders (APT), waarin onder andere wordt gesteld dat een FTT negatieve effecten zal hebben op de liquiditeit van aandelen en daardoor beleggers op hogere kosten jagen dan alleen de FTT zelf? Volgens APT, zullen «market makers» in aandelen de FTT verwerken in hun bied- en laatprijzen, waardoor spreads groter zullen worden, waardoor er minder volume aanwezig zal zijn. Dit zal volgens APT uiteindelijk de pensioenfondsen op extra kosten jagen. Kan het

kabinet hierbij specifiek ingaan op de stelling dat een vrijstelling voor transacties door pensioenfondsen nauwelijks effect heeft? Dit zou komen omdat enerzijds dan de gehele keten vrijgesteld zou moeten worden (als gevolg van het cascade effect) en anderzijds omdat pensioenfondsen hun vermogensbeheer vaak uitbesteden aan partijen die geen vrijstelling hebben. Kan tevens worden ingegaan op de stellingname van de Pensioenfederatie dat ook bij een effectieve vrijstelling van de FTT, de Nederlandse pensioenfondsen worden geraakt via verhoogde transactiekosten op de markten?

De leden van de fractie van de VVD vragen daarnaast aandacht voor een recent onderzoek van London Economics dat de FTT de Engelse schatkist miljarden extra aan rentelasten kan gaan kosten. Het onderzoeksrapport heeft de extra rentelasten berekent op 3,95 miljard pond, gebaseerd op een uitgifte van 128,08 miljard pond aan Engelse staatsobligaties. Deze stijging zou het gevolg zijn van de kosten die gemaakt moeten worden bij het door verhandelen van het schuldpapier. Het niet participeren in de FTT zou hier geen effect op hebben volgens de onderzoekers. De leden van de fractie van de VVD vragen een reactie op dit onderzoek. Kan het kabinet op basis van dit onderzoek een inschatting maken wat de extra rentelasten zullen zijn voor de Nederlandse overheid bij de financiering van de staatsschuld?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie hebben met gemengde gevoelens kennisgenomen van het richtlijnvoorstel van de Europese commissie voor nauwere Europese samenwerking op het gebied van een financiële transactietaks (FTT). Enerzijds zijn deze leden voorstander van een structureel hogere bijdrage van de financiële sector aan de publieke middelen, onder andere ter vergoeding van de impliciete staatsgarantie die op systeemrelevante financiële instellingen van toepassing is gebleken. Anderzijds zijn deze leden geen voorstander van een financiële transactiebelasting zoals uitgewerkt in het richtlijnvoorstel van de Europese Commissie. In dit voorstel wordt namelijk geen rekening gehouden met de bijzondere sociale positie van pensioenfondsen, wordt een stap gezet in de richting van de FTT als mogelijk eigen middel voor de Europese begroting en is geen rekening gehouden met de samenloop met de Nederlandse bankenbelasting.

Hoewel de leden van de PvdA-fractie om bovengenoemde redenen het voorliggende voorstel niet kunnen ondersteunen, willen zij het kabinet wel vragen in de onderhandelingen over een FTT conformiteit met het regeerakkoord actief na te streven en daartoe ook eigen voorstellen en alternatieven in de onderhandelingen in te brengen. Daarmee komen de leden van de PvdA-fractie tot de vraag welke mogelijkheden voor een financiële sectorbelasting in Europees verband het kabinet zelf ziet, naast het huidige FTT-voorstel en in conformiteit met het regeerakkoord? De leden van de fractie van de PvdA vragen het kabinet ook of daarbij ruimer wordt gekeken naar draagvlak voor alternatieven voor een belasting van de financiële sector dan het huidige voorstel, zoals bijvoorbeeld een bankenbelasting op Europees niveau of een Financial Activities Tax?

Daarbij willen de leden van de PvdA-fractie concreet een reactie van de zijde van het kabinet op het voorstel om voor de FTT een de minimis voor het aantal transacties in te voeren. Door een de minimis – die geformuleerd wordt ten opzichte van het balanstotaal – zullen de marginale kosten per transactie toenemen waardoor een geduldige beleggingsstrategie

(buy and hold) wordt beloond door geen belasting of een lagere transactiebelasting maar high frequency traders juist een toenemende prijsprikkel per transactie krijgen. De leden van de PvdA-fractie signaleren dat elke financiële instelling onder het huidige FTT-voorstel nu een transactiebelasting betaalt en de prijsprikkel niet progressief toeneemt met het aantal transacties.

De leden van de PvdA-fractie willen ook informeren naar de taxatie van het kabinet van het Europese krachtenveld rondom het huidige FTT-voorstel waar elf landen van de zevenentwintig landen zich bij hebben aangesloten. Welke mogelijkheden tot aanpassing van het huidige voorstel ziet het kabinet door overleg binnen de Eurogroep (EU-17) dan wel de Europese Unie (EU-27) en op welke punten?

Effect niet-deelnemende landen

De leden van de PvdA-fractie zien dat elf landen hebben besloten toe te treden tot de nauwere samenwerking voor een FTT. Door een combinatie van het vestigingsplaatsprincipe en uitgifteprincipe gaat van het huidige FTT-voorstel een sterk extraterritoriaal effect uit, signaleren deze leden. Dit extraterritoriale effect manifesteert zich ook in heffingskosten in Nederland voor een belasting in andere landen. Hoe hoog worden deze heffingskosten voor Nederland ingeschat indien het huidige voorstel doorgang vindt? Is in het huidige voorstel voorzien in enig compensatiemechanisme voor niet-deelnemende landen die wel heffingskosten dragen; willen de leden van de PvdA-fractie weten? De leden van de PvdA-fractie willen bovendien weten hoe deze extraterritoriale effecten zich naar de mening van het kabinet verhouden met de voorwaarden voor nauwere samenwerking van artikel 326 van het Werkingsverdrag? Is de het kabinet met de leden van de PvdA-fractie van mening dat het wenselijk is dat de Europese Commissie een nieuwe impactanalyse van haar nieuwe FTT-voorstel maakt, mede met het oog op dit extraterritoriale effect voor niet-participerende leden?

De leden van de PvdA-fractie spreken hun zorg uit over het destabiliserende effect dat ontwijkconstructies voor de FTT kunnen hebben op de financiële stabiliteit in de Europese Unie, waarbij risico's zich te zeer in een bepaald product en/of een niet in de FTT participerend land concentreren. Deze leden willen informeren in hoeverre het kabinet de huidige misbruikbepaling in het voorstel van de Europese Commissie afdoende acht en in hoeverre de Nederlandse financiële toezichthouders ook oog hebben voor de systeemrisico's van ontwijkconstructies als gevolg van de invoering van een FTT in elf van de zevenentwintig landen?

Pensioenfondsen

De leden van de PvdA-fractie hebben in het bijzonder aandacht voor de positie van pensioenfondsen en hun deelnemers. In de door de Nederlandsche Bank (DNB) en het Centraal Planbureau (CPB) doorgerekende scenario's dragen pensioenfondsen iets minder dan de helft van de Nederlandse belastingopbrengst van een FTT. Dit aandeel blijft nagenoeg constant indien niet wordt toegetreden tot de nauwere samenwerking constateren deze leden. De leden van PvdA-fractie merken op dat ook indien Nederland niet toetreedt tot de nauwere samenwerking de Nederlandse pensioenfondsen door beleggingen in andere participerende landen waarschijnlijk grofweg 250 miljoen euro zullen bijdragen. Is bekend welk effect deze bijdrage heeft op de dekkingsgraad van de Nederlandse pensioenfondsen?

De leden van de PvdA-fractie willen tevens vragen naar de achterliggende assumpties van de doorrekeningen van een FTT van het CPB en DNB voor de pensioenfondsen.

Allereerst, wat zijn de gehanteerde assumpties over het handelsgedrag van pensioenfondsen; welke tijdshorizon voor het omrollen van beleggingsportefeuille wordt gehanteerd en is een gedragseffect van een FTT op het doen van transacties verdisconteerd in de analyse van zowel het CPB als DNB?

Ten tweede, wat is het aandeel van derivaten als onderdeel van de balans van pensioenfondsen en wat is het aandeel van derivatentransacties in de belastingopbrengst van een FTT zoals gehanteerd in de doorrekening van het CPB en DNB?

Tevens willen de leden van de PvdA-fractie weten of door het kabinet in de onderhandelingen met andere Europese landen over de FTT wordt gekeken naar de mogelijkheid om bepaalde derivatenconstructies of transacties die louter de afdekking van renterisico's voor pensioenfondsen beogen uit te zonderen van de reikwijdte van een FTT?

High Frequency Trading

De leden van de PvdA-fractie signaleren dat van een transactiebelasting een remmende werking kan uitgaan op het aantal te plegen transacties doordat de kosten evenredig toenemen. Deze leden vragen zich wel af in hoeverre deze remmende werking op grote aantallen transacties – en in het bijzonder het high-frequency trading (HFT) – reeds effectief kan worden bereikt met de voorgestelde maatregelen uit MIFID II waaronder order-to-trade ratios en circuitbreakers? De leden van de PvdA-fractie hechten veel belang aan een effectieve en doelmatige aanpak van de negatieve bijverschijnselen van HFT die marktmanipulatie in de hand kunnen werken en vragen het kabinet nader uit te werken hoe dit wordt aangepakt onder MIFID II.

Het reduceren van de complexiteit en risico's op de reële economie van de financiële sector heeft voor de leden van de fractie van de PvdA hoge prioriteit. Genoemde leden verzoeken het kabinet in te gaan op de mate waarin de voorgestelde FTT en de MIFID II maatregelen hieraan bijdragen.

Eigen middel

De leden van de PvdA-fractie willen het kabinet vragen of deze kan bevestigen dat met het huidige voorstel de inkomsten van een FTT geen eigenstandig middel van de Europese (meerjaren)begroting worden, maar de participerende landen de nationaal opgebrachte FTT-middelen wel in mindering kunnen brengen op hun reeds geldende BNI-afdracht aan het Europese budget?

Treasury-functie

Tot slot willen de leden van de PvdA-fractie het kabinet vragen een nadere inschatting te maken van de financiële impact van het huidige FTT-voorstel op Nederlandse multinationale ondernemingen met een aanzienlijke Treasury-functie.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

De leden van de fractie van de Partij Voor de Vrijheid (PVV) hebben kennis genomen van dit Fiche. Daarbij hebben de leden van de fractie van de PVV echter wel de volgende vragen, aan- en/of opmerkingen.

Algemeen

Het kabinet gebruikt in de Fiche de term heffing, terwijl de richtlijn spreekt over een FTT, financiële transactiebelasting. In belastingterminologie is er sprake van een heffing of bestemmingsbelasting (levy) als de opbrengst bestemd is voor een bepaald doel of een bepaalde bestemming. Van een belasting (tax) vloeit de opbrengst toe aan de algemene middelen. Daar nu zowel volgens richtlijn als belastingterminologie er sprake is van een belasting (tax) en niet van een heffing (levy) zou het het kabinet sieren om die terminologie te volgen.

In het regeerakkoord is afgesproken dat Nederland zich zal kunnen aansluiten bij de nauwere samenwerking met het oog op een mogelijke heffing op de financiële sector wanneer het voorstel aan de volgende voorwaarden voldoet:

- de Nederlandse pensioenfondsen blijven hiervan gevrijwaard;
- er is geen disproportionele samenloop met de huidige bankenbelastingen;
- de inkomsten vloeien terug naar de lidstaten.

In de fiche is niet beantwoord in welke mate er sprake is van een disproportionele samenloop met de huidige bankenbelasting. De leden van de fractie van de PVV zouden hierop graag een toelichting krijgen.

Gaat het kabinet met het voorstel instemmen als de inkomsten uit de financiële transactiebelasting in de nationale schatkist vloeien?

De financiële transactiebelasting wordt geheven op basis van twee principes: het vestigingsprincipe en het uitgifteprincipe. Op basis van het uitgifteprincipe val een transactie in Duitse aandelen tussen twee Amerikaanse bedrijven op de beurs van New York onder de heffing van de financiële transactiebelasting. Heeft de Europese Commissie of het kabinet enig idee hoe het heffen van de financiële transactiebelasting onder die omstandigheden geëffectueerd gaat worden? Is dit niet in strijd met de fiscale soevereiniteit van de Verenigde Staten van Amerika? Zijn er momenteel belastingverdragen die heffing van de financiële transactiebelasting accommoderen?

De leden van de PVV-fractie begrijpen de onderstaande passage niet (blz. 7 van 22 112, nr. 1580): «Ten tweede heeft de FTT in het ontwerp van de Europese Commissie een sterke extraterritoriale werking. Dit betekent dat financiële instellingen die buiten de FTT-zone gevestigd zijn op basis van het vestigingsplaatsprincipe belast worden met FTT.»

Bedoelt het kabinet niet in het bovenstaande dat heffing van de financiële transactiebelasting plaats vindt op basis van het uitgifteprincipe?

De leden van de PVV-fractie merken op dat 57% van de pensioengelden in de EU zit in Nederlandse pensioenfondsen. Door de FTT wordt er de facto een heffing over pensioengelden ingevoerd die voor 57% voor Nederlandse rekening komt. Wat is de bijdrage van Nederland thans als percentage van de EU-begroting en wat schat het kabinet dat deze zal zijn als zij, hetgeen niet onwaarschijnlijk is, instemt met dit voorstel?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

Het stelt de leden van de SP-fractie teleur dat Nederland vooralsnog niet aanhaakt bij de invoering van een Financiële Transactiebelasting (afgekort: FTT). Deze leden hebben over de onderbouwing van dit besluit een aantal vragen. Daarbij grijpen de leden ook deels terug op de kabinetsreactie op het originele voorstel vorig jaar maart. De leden van de fractie van de SP zouden het graag vernemen als dit kabinet een deel van de inschatting van effecten van toen niet meer zou delen. Vooralsnog gaan deze leden in deze reactie daar wel vanuit.

De leden van de SP-fractie zouden graag bevestigd zien dat bij het opnemen van de bepaling in het regeerakkoord over de FTT er rekening is gehouden met de toen reeds bekende uitkomsten van onderzoeken door DNB en het CPB. Heeft het kabinet na opname in het regeerakkoord nog nieuwe inzichten verworven over het effect van de FTT, vragen deze leden? Klopt het dat alle consequenties van de FTT voor de economie reeds bekend waren bij het afsluiten van het regeerakkoord?

De leden van de SP-fractie zouden graag vernemen welke voorstellen Nederland in de onderhandelingen over de FTT heeft gedaan om tot een voor dit kabinet aanvaardbare vormgeving van de heffing te komen. Zijn er naar de mening van het kabinet makkelijke aanpassingen aan het huidige voorstel te doen die het wel aanvaardbaar maken, vragen deze leden zich af?

Welke mogelijkheden ziet het kabinet, vragen de leden van de SP-fractie, om eenzijdig een FTT in te voeren die nauw aansluit bij het huidige voorstel maar wel voldoet aan de voorwaarden van het kabinet?

De leden van de SP-fractie zouden graag ook weten wanneer tijdens de gesprekken over de nauwere samenwerking duidelijk werd dat de grondslag voor de heffing (vestigingsplaats, uitgifte) vanwege het kleinere aantal deelnemende lidstaten zou worden verbreed. Deze leden constateren dat ook niet-deelname aan de FTT financiële gevolgen heeft voor de Nederlandse financiële sector en pensioenfondsen. Heeft deze nieuwe situatie ook geleid tot andere afwegingen, vragen deze leden? Kan het kabinet helder uiteenzetten wat nu de effecten zijn van niet-deelname aan de FTT tegenover het wel deelnemen aan de FTT? Daarbij zouden de leden van de fractie van de SP ook graag zien dat niet alleen de kosten voor financiële instellingen worden meegenomen, maar ook de administratieve kosten die optreden. Deze leden wensen ook te vernemen in hoeverre deze nieuwe vormgeving ertoe zal leiden dat activiteiten zich verplaatsen naar niet deelnemende landen, zoals naar het Verenigd Koninkrijk. Wordt er nu gerekend op verplaatsing van activiteiten naar Nederland?

De leden van de SP-fractie constateren dat vele eerdere onderzoeken naar de gevolgen van de FTT voor Nederland zijn gebaseerd op een EU-brede invoering. Kan worden aangegeven waarop de 500 miljoen euro is gebaseerd die de Nederlandse financiële sector, inclusief pensioenfondsen, zou moeten bijdragen? In hoeverre zijn daar gedragseffecten in meegenomen? Is het niet denkbaar dat het aantal transacties afneemt en er een verschuiving plaatsvindt naar meer langdurige beleggingen en minder transacties? Verondersteld wordt dat bijna de helft van deze heffing opgebracht gaat worden door pensioenfondsen. Waarop is die veronderstelling gebaseerd, vragen deze leden zich af? Is daarbij ook rekening gehouden met de prudente, minder risicovolle beleggingsstrategie van pensioenfondsen? Is daarbij ook rekening gehouden met het relatieve grote aandeel overheidsobligaties in handen van pensioen-

fondsen die niet belast worden bij uitgifte? Genoemde leden constateren ook dat veelal gesproken wordt over de kosten die indirect door de financiële markten zouden worden doorberekend aan eindgebruikers, zoals pensioenfondsen. Kan worden aangegeven welk deel van de ingeschatte kosten voor de pensioenfondsen direct door de heffing zouden komen en welk deel door het doorbelasten van financiële partijen aan de pensioenfondsen?

De leden van de SP-fractie vragen of het zogeheten sneeuwbal- of watervaleffect van de heffing vooral van invloed zal zijn op meer speculatieve transacties, met name die gebruik maken van High Frequency Trading (HFT)? Is bekend in hoeverre pensioenfondsen gebruik maken van HFT? In hoeverre maken pensioenfondsen gebruik van beleidsstrategieën waarbij een hoog rendement moet worden gemaakt door actief veel te handelen, bijvoorbeeld met gebruik van HFT, vragen deze leden. Is dat een recent verschijnsel? De leden van de SP-fractie verwijzen naar het recente AFM-onderzoek naar de kosten die pensioenfondsen maken met beleggen. Kan op basis van de inzichten in het rapport niet worden verondersteld dat pensioenfondsen op de kosten van beleggingsactiviteiten aanzienlijk kunnen besparen door meer lange termijninvesteringen hetgeen leidt tot minder transacties?

De leden van de fractie van de SP constateren dat volgens het kabinet de FTT weinig effect zal hebben op de derivatenhandel. Gaat het kabinet er vanuit dat deze handel in zijn geheel verplaatst wordt buiten de FTT zone? En wat betekent dit voor de pensioenfondsen, die relatief veel gebruik maken van derivaten? De eerdere inschatting was dat zij ondanks de FTT hun bezit van derivaten nauwelijks zullen afbouwen?

De leden van de SP-fractie zouden graag weten waarop de inschatting is gebaseerd dat door de FTT er een toename van nieuwe financiële producten zal zijn waarmee geprobeerd wordt de FTT zoveel mogelijk te vermijden. Valt dat niet door flankerende wetgeving te voorkomen? En is er al niet wetgeving zoals MiflD II waarmee dit wordt geminimaliseerd? En zou dit effect dan ook niet zijn opgetreden indien een transactiebelasting wel aan alle door het kabinet gestelde voorwaarden zou voldoen?

De leden van de SP-fractie constateren dat een groot deel van de kosten worden toegeschreven aan het in het algemeen belasten van de financiële sector. Vooral het zogeheten sneeuwbaaleffect zou leiden tot een effectief hoger percentage heffingen die op lange termijn uiteindelijk aan de eindgebruikers zouden worden doorbelast. Geldt dit effect voor alle soorten transacties, vragen deze leden? Is het niet aannemelijk dat hiermee het aantal vooral speculatieve transacties zal afnemen? Valt dit effect ook niet te vermijden door een vast bedrag als opbrengst te hanteren en percentages daarop aan te passen?

De leden van de SP-fractie hebben ook kennis genomen van de inschatting van de Europese Commissie. Zij vindt het aannemelijk dat handelaren die nu nog op eigen naam handelen voor transacties waar ze als tussenpersoon optreden, vanwege de FTT, andere «business models» zullen zoeken waarmee ze het sneeuwbaaleffect ontwijken. Deelt het kabinet die inschatting, vragen deze leden?

De leden van de SP-fractie lezen dat volgens het kabinet dit voorstel de interne markt mogelijk verstoort, wat in strijd zou zijn met de voorwaarden die worden gesteld aan nauwere samenwerking. Waarop baseert het kabinet deze stelling? Overweegt het juridische stappen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben meerdere keren hun bezwaren tegen de plannen rondom de financiële transactiebelasting (FTT) kenbaar gemaakt. De voorstellen die nu op tafel liggen lijken een forse schade voor Nederland te kunnen opleveren.

Allereerst vernemen de leden van de CDA-fractie graag van het kabinet welke landen hebben ingestemd met de versterkte samenwerking, welke zich onthouden hebben en of iemand heeft tegengestemd. Tevens vernemen deze leden graag wat het formele besluit van de Raad was in deze.

Ofwel, hebben de zestien lidstaten die aangegeven hebben niet mee te willen doen, ook voorwaarden gesteld aan een eventueel voorstel of hebben zij gewoon totale beleidsvrijheid gegeven om de FTT in te vullen op de wijze die hen het beste lijkt?

De leden van de CDA-fractie vragen dit omdat toch wel gevoeglijk bekend was dat een voorstel toch wel een vorm van extraterritoriale werking zou hebben om werkbaar te kunnen zijn, omdat andere alle transacties zouden verschuiven van deelnemende landen naar niet-deelnemende landen.

Eigenlijk kunnen de leden van de fractie van het CDA zich het beste vinden in de brief, die Lord Boswell namens het Britse Hogerhuis aan de regering aldaar geschreven heeft en waarin hij op pagina 9 onomwonden stelt dat het voorliggende voorstel niet voldoet aan de criteria voor versterkte samenwerking en dat zij verzocht wordt om urgent juridisch advies in te winnen.

De leden van de CDA-fractie verzoeken het kabinet juridisch advies in te winnen zelf of bij de landsadvocaat, of de extraterritorialiteit, waarbij elf landen erin zouden kunnen slagen effectief honderden miljoenen belasting te heffen op Nederlandse rechtspersonen die in Nederland transacties doen, niet in strijd is met Europees recht.

Graag ontvangen de genoemde leden dat advies en verzoeken zij het kabinet alvast samen op te trekken met Zweden en het Verenigd Koninkrijk in hun oppositie tegen een voorstel met zo'n extraterritoriale werking.

De leden van de CDA-fractie verzoeken het kabinet de berekeningen van hoeveel geld dit Nederlandse pensioenfondsen kost te onderhouden en openbaar te maken.

Verder verzoeken deze leden het kabinet aan te geven wat er precies gebeurt met de handel in derivaten wanneer het nu voorliggende voorstel wordt ingevoerd.

Ook willen de leden van de fractie van het CDA graag weten welke gevolgen invoering van de FTT zou kunnen hebben voor de rente die deelnemende en niet-deelnemende landen zullen betalen op hun staatsleningen en op welke wijze dit voorstel leningen raakt van bijvoorbeeld de Europese Investeringsbank.

Deze leden verzoeken het kabinet aan te geven hoe wordt omgegaan met certificering van aandelen en obligaties in het voorliggende voorstel.

Tot slot verzoeken de leden van de CDA-fractie het kabinet om zich niet aan te sluiten bij de elf landen die nu samenwerken.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

Algemeen

De leden van de D66-fractie hebben kennis genomen van het BNC-fiche. Deze leden zijn verbaasd dat er een voorstel met potentieel grote negatieve effecten op de Nederlandse economie wordt gedaan, dat het de bedoeling is dat dit voorstel per 1 januari 2014 in werking treedt, maar dat er nog zo veel onduidelijkheid is over de effecten op de Nederlandse economie. Deze leden hebben daarom nog veel vragen.

Algemene gegevens

De leden van de D66-fractie constateren dat in de besluitvormingsprocedure in de Raad alleen de participerende lidstaten stemrecht hebben. Tegelijk constateren deze leden dat het Commissievoorstel grote economische effecten kan hebben in Nederland, ook wanneer Nederland niet deelneemt. Welke mogelijkheden heeft Nederland om de invoering van de FTT te blokkeren, wanneer Nederland niet deelneemt aan de FTT, maar de gevolgen van de FTT voor Nederland onaanvaardbaar zijn?

De leden van de D66-fractie vragen wat de planning is van de besluitvorming over de FTT. Wanneer zal de Raad besluiten over invoering van de FTT?

Samenvatting BNC-fiche

De leden van de D66-fractie constateren dat de FTT als doelstellingen heeft om de financiële sector bij te laten dragen aan de kosten van de crisis, dubbele belastingheffing te voorkomen en risicovolle transacties te ontmoedigen. Verder constateren de leden van de D66-fractie dat het kabinet de FTT ook in Nederland wil invoeren, mits aan de voorwaarden in het Regeerakkoord wordt voldaan. De ambtsvoorganger van deze minister schreef in 2012 aan de Kamer dat analyses van het CPB, DNB en de AFM aan het licht hebben gebracht dat een FTT niet een efficiënte manier is om een goede bijdrage van de financiële sector aan de publieke middelen te bewerkstelligen. Daarnaast draagt een FTT volgens genoemde organisaties niet bij aan een stabielere financiële sector. Deelt het kabinet de analyse van CPB, DNB en AFM dat tenminste twee van de drie doelstellingen niet goed bereikt worden met de FTT? Zo nee, waarom heeft het kabinet een ander oordeel? Zo ja, waarom wil dit kabinet dan toch een FTT invoeren?

De leden van de D66-fractie constateren dat het vorige kabinet voornemens was de Europese Commissie te verzoeken om minder marktverstorende alternatieven voor een FTT te laten onderzoeken, zoals bijvoorbeeld een Financial Activity Tax, een (Europees gecoördineerde) bankenbelasting of een Stamp Duty naar Brits voorbeeld. De leden van de D66-fractie vragen het kabinet om de Kamer over de uitkomsten van dit onderzoek te informeren.

De leden van de D66-fractie vragen het kabinet op welke wijze gewaarborgd wordt dat de FTT niet door de financiële instellingen wordt doorberekend, waardoor feitelijk de eindgebruikers, waaronder ook Nederlandse consumenten, de FTT gaan betalen?

De leden van de D66-fractie vragen of het kabinet de FTT de beste manier vindt om dubbele belastingheffing op financiële transacties te voorkomen. Verder vragen zij om inzichtelijk te maken van welke dubbele belastingheffing er op dit moment sprake is.

De leden van de D66-fractie vragen of het kabinet de FTT de beste manier vindt om «risicovolle transacties» te ontmoedigen. Over welke transacties gaat het dan, waarom moeten deze ontmoedigd worden en waarom is de FTT hiervoor de beste manier? Deelt het kabinet de mening dat door de brede grondslag van de FTT ook transacties worden belast die juist bedoeld zijn om risico's af te dekken? Schiet de FTT daardoor niet zijn doel voorbij?

De leden van de D66-fractie constateren dat de Europese Commissie een opbrengst van 30 à 35 miljard euro per jaar heeft becijferd. Deelt het kabinet de mening van genoemde leden dat de FTT er waarschijnlijk toe zal leiden dat veel financiële transacties zich zullen verplaatsen naar niet-deelnemende landen? Heeft de Europese Commissie hier in de impactanalyse rekening mee gehouden?

Samenvatting voorstel

De leden van de D66-fractie constateren dat de FTT niet het oogmerk heeft om leenactiviteiten buiten de financiële markten door niet-financiële actoren te belasten. Deze leden constateren tevens dat financiële instellingen de hypotheeken en bancaire leningen die zij aanbieden, financieren op de financiële markten, via producten die wel onder de FTT vallen. Deelt het kabinet de mening dat de FTT er daardoor, ook wanneer Nederland niet deelneemt, toch voor zal zorgen dat consumenten en bedrijven meer zullen gaan betalen voor hypotheeken, bancaire leningen en vergelijkbare leningen?

De leden van de D66-fractie constateren dat door de FTT financiële instellingen uit landen die de FTT niet invoeren, wel gedwongen worden deze belasting te betalen. Zelfs wanneer zij niet handelen in het land dat de FTT heeft ingevoerd. Dat betekent dat, ook wanneer Nederland de FTT niet invoert, Nederlandse financiële instellingen aan Duitsland belasting moeten betalen, wanneer zij waar ook ter wereld in aandelen van een Duits bedrijf handelen. De leden van de D66-fractie constateren dat de minister in het BNC-fiche niet in staat is om aan te geven of dit de interne markt verstoort en of dit in strijd is met het principe van fiscale soevereiniteit en Europese en internationale verdragen. Deze leden vragen het kabinet of zij hierover advies wil vragen bij de Raad van State. Genoemde leden vragen het kabinet om hier uitsluitsel over te geven.

De leden van de D66-fractie vragen of er andere belastingen bestaan waarbij Nederlandse belastingbetalers, die in Nederland handelen, aan een ander land belasting moeten betalen.

De leden van de D66-fractie constateren dat het Britse Hogerhuis over dit onderwerp het Britse kabinet heeft gevraagd om tegen deze extraterritoriale werking te protesteren bij het Europees Hof van Justitie. Deze leden vragen of het kabinet dit voornemen ook heeft.

Tevens zien de leden van de D66-fractie een mogelijk conflict over de belastinggrondslag, waarvoor zowel het vestigingsplaatsprincipe als het uitgifteprincipe gebruikt wordt. Wanneer de handelende financiële instellingen uit een land uit de FTT-zone (bijvoorbeeld België) komen, maar handelen in aandelen uit een ander land uit de FTT-zone (bijvoorbeeld Frankrijk). Wordt de FTT dan aan België, aan Frankrijk, of aan beide landen betaald?

Ook vragen de leden van de D66-fractie hoe deze belastinginning in de praktijk gaat. Wordt Nederland verplicht om aan deze belastinginning mee te werken? Zo ja, op welke manier? Deze leden vragen het kabinet op

welke manier de inning van de FTT vorm zou moeten krijgen in de volgende voorbeeldsituaties:

- Twee Nederlandse financiële instellingen handelen op de beurs van Amsterdam in aandelen die uitgegeven zijn in Duitsland.
- Een Nederlandse financiële instelling handelt met een Italiaanse financiële instelling op de beurs van Amsterdam in aandelen die uitgegeven zijn in België.
- Twee Nederlandse financiële instellingen handelen «over the counter» in derivaten die uitgegeven zijn in Duitsland.
- Een Nederlandse financiële instelling handelt met een Mexicaanse financiële instelling op de beurs van Hong Kong in aandelen die uitgegeven zijn in Slovenië.

Daarnaast vragen de leden van de D66-fractie naar de gevolgen van de FTT voor de financieringsmogelijkheden van ondernemingen en het effect hiervan op de reële economie. Deelt het kabinet de mening van deze leden dat, ondanks het uitzonderen van primaire markten, een FTT een drukkend effect zal hebben op de handel in en de waarde van aandelen van in FTT-landen gevestigde ondernemingen?

De leden van de D66-fractie verbazen zich ten hoogste over het feit dat de Europese Commissie geen effectbeoordeling voor de niet-participerende lidstaten heeft uitgevoerd, terwijl er onmiskenbaar grote effecten zijn voor de niet-participerende lidstaten, waaronder Nederland. Ook verbazen deze leden zich dat het kabinet zelf geen uitgebreide impactanalyse heeft gemaakt voor Nederland, terwijl het de bedoeling is dat de wetgeving al op 30 september 2013 wordt geïmplementeerd. Waarom heeft de Europese Commissie dit nagelaten? Gaat de Europese Commissie deze effectbeoordeling voor niet-deelnemende landen alsnog uitvoeren? Zo niet, kan het kabinet dan zelf een effectbeoordeling voor Nederland van de voorgestelde FTT (laten) maken en deze aan de Kamer doen toekomen, voordat er verdere stappen worden gezet in het besluitvormingsproces over de FTT?

Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

De leden van de D66-fractie vragen waarom het kabinet van mening is dat er voldaan wordt aan het subsidiariteitsvereiste. Evenals de heffing in individuele lidstaten, leidt ook de invoering van de FTT in elf landen, met name door het uitgifteprincipe, tot marktverstoringen, mogelijkheden tot ontwijking en toenemende administratieve lasten. Zou een FTT niet alleen kunnen werken wanneer deze door alle grote economieën, zoals de G20, tegelijk wordt ingevoerd?

De leden van de D66-fractie delen het proportionaliteitsoordeel. Zij vragen of het kabinet het oordeel deelt dat de FTT er toe zal leiden dat het aantal financiële transacties niet zal afnemen, maar zich zal verplaatsen naar landen die de FTT niet invoeren. Wat is hiervan het effect op het concurrentievermogen van Europa?

De leden van de D66-fractie vragen het kabinet hoe het «sneeuwbaaleffect» van de FTT zich verhoudt tot de tweede doelstelling van de FTT: het tegengaan van dubbele belastingheffing. Wordt er via het sneeuwbaaleffect niet juist drie-, vier-, of vijfdubbel belasting geheven op financiële transacties? Deelt het kabinet de mening van genoemde leden dat de kans groot is dat de rekening voor dit sneeuwbaaleffect terecht komt bij de eindgebruiker?

Deelt het kabinet de mening van de leden van de D66-fractie dat de Nederlandse pensioenfondsen niet gevrijwaard blijven van de FTT, ook wanneer Nederland zich niet aansluit?

De leden van de D66-fractie delen de zorg van het kabinet dat de FTT nieuwe financiële producten en handelspraktijken om de FTT te ontwijken zal stimuleren, dat het financiële systeem hierdoor complexer en risicovoller wordt. Deze leden vragen het kabinet hoe dit zich verhoudt tot de derde doelstelling van de FTT: het tegengaan van risicovolle transacties.

Financiële implicaties, gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

De leden van de D66-fractie constateren dat, ook wanneer Nederland geen FTT invoert, de landen die wel een FTT invoeren, van Nederland hulp kunnen krijgen bij informatie en invordering, maar dat het kabinet geen idee heeft wat hiervan de uitvoeringskosten zijn. Deze leden vragen of het meewerken van de Nederlandse Belastingdienst aan de inning van een buitenlandse belasting verplicht is, of dat Nederland ook medewerking kan weigeren. Tevens vragen deze leden of het mogelijk is om de uitvoeringskosten door te belasten aan de landen die de FTT invoeren.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de ChristenUnie

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het fiche over de richtlijn ter implementatie van nauwere samenwerking op het gebied van een financiële transactiebelasting (FTT). Deze leden constateren dat de economische effecten, uitvoeringskosten en administratieve lasten van de FTT voor Nederland fors zijn, ondanks dat Nederland niet deelneemt aan de nauwere samenwerking.

Deze leden vragen het kabinet (nogmaals) te onderbouwen waarom Nederland in januari 2013 voor de autorisatie van de nauwere samenwerking gestemd heeft, terwijl op dat moment de inhoud van de richtlijn nog niet bekend was, en terwijl het kabinet nu in het fiche de vraag stelt of wel aan de verdragsrechtelijke voorwaarden voor nauwere samenwerking is voldaan.

De leden van de ChristenUnie-fractie blijven bij het standpunt dat invoering van een FTT onverstandig is en dat beter ingezet kan worden op coördinatie van de bankenbelasting zoals die in verschillende lidstaten bestaat, en zoals ook door het kabinet aan de Eerste Kamer is bericht (brief 26 oktober 2012).

De leden van de ChristenUnie-fractie lezen dat een van de doelen van de FTT het ontmoedigen is van risicovolle transacties op financiële markten. Deze leden vragen het kabinet of juist constructies om de FTT te ontwijken niet zullen leiden tot risicovolle transacties buiten de FTT-zone. Welke alternatieven ziet het kabinet om de doelstelling van het ontmoedigen van risicovolle transacties te bereiken?

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen het kabinet in te gaan op inschatting van de Commissie van de opbrengst van 30 à 35 miljard euro per jaar. Hoe beoordeelt het kabinet deze inschatting? En kan het kabinet op basis van het Commissievoorstel een inschatting geven van de afdracht van de Nederlandse financiële sector, in de situatie dat Nederland niet deelneemt en wel deelneemt aan de nauwere samenwerking?

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat niet-participerende lidstaten ook fors getroffen worden door de invoering van de FTT, zo ook de Nederlandse pensioenfondsen. Dit roept bij de genoemde leden des te meer de vraag op hoe het kabinet heeft kunnen instemmen met autorisatie van de nauwere samenwerking, aangezien Nederlandse pensioenfondsen dus niet gevrijwaard blijven, ook als Nederland niet meedoet.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen welke mogelijkheden het kabinet überhaupt ziet om de Nederlandse pensioenfondsen te vrijwaren van de FTT in andere lidstaten, mede gelet op het feit dat hierbij ook de financiële transacties voorafgaande aan de koop van een pensioenfonds gevrijwaard moeten worden en dat pensioenfondsen hun vermogensbeheer vaak uitbesteden aan partijen die geen vrijstelling van de FTT hebben.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen wat volgens het kabinet de effecten van de FTT zijn op de pensioenen in Nederland, nu blijkt dat de Nederlandse pensioenfondsen indirect getroffen gaan worden door invoering van de FTT in de elf lidstaten die deelnemen aan de nauwere samenwerking.

De leden van de ChristenUnie-fractie vragen het kabinet om de Europese Commissie in aanvulling op de effectbeoordeling uit 2011 ook een effectbeoordeling uit te laten voeren voor de niet-participerende lidstaten. Hierbij dienen volgens deze leden in ieder geval de effecten voor de financiële sector, de pensioenfondsen en de economische groei te worden meegenomen, alsmede de uitvoeringskosten en administratieve lasten. Ook dient er volgens deze leden onderzoek te worden gedaan naar de extraterritoriale werking, de stabiliteit van de financiële markten en de relatie met het principe van fiscale soevereiniteit.

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn geschrokken van de implementatie-effecten die invoering van de FTT heeft op niet-participerende lidstaten, doordat deze landen verplicht zijn informatie te leveren aan FTT-landen die wellicht niet bekend is bij de Belastingdienst, waardoor de uitvoeringskosten fors kunnen zijn. Verder worden niet-FTT-landen wellicht verplicht om FTT te innen voor FTT-landen voor instellingen binnen hun grenzen. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen het kabinet daarom zo snel mogelijk inzicht te geven in de uitvoeringskosten voor de Nederlandse overheid en de administratieve lasten voor het Nederlandse bedrijfsleven.